

# Obsah

Slovo starosty	3	Votické ulice	59
Předmluva	5	Seznam názvů ulic	59
Všeobecně o Voticích	7	Po 2. svět. válce přibyly ulice	60
Poloha Votic	9	Různé návrhy na přejmenování ulic a náměstí	60
Potoky	11	Úpravy ulic	61
Potok Bystrý		Turistické stezky	61
Rybníky	12	Dějiny Votic	
Mlýny a pily	13	Rod Otických z Otic	62
Spojení se světem – stezky, cesty, silnice, železnice, telegraf a telefon	16	Votice v době husitské až do roku 1545	63
Votické mýto	17	Zbojník rytíř Jiří Kopidlanský	63
Silniční obchvat Votic	17	Burjan z Otic	64
Autobusová doprava	18	Rod Skuhrovských ze Skuhrova	67
Telegraf	18	Rod Šternberků	68
Telefon	18	Rod Kaplířů ze Sulevic	70
Vznik města		Votice za třicetileté války	73
Výpis z Jakubičkovy kroniky	19	Rod pánů z Vrtby (1622 – 1807)	73
Výpis z Habartovy kroniky	20	Sezima z Vrtby (1622 – 1648)	73
Popis města		Ferdinand František z Vrtby (1657 – 1712)	80
Městský znak	25	Založení Karlova	82
Popis města dle Jakubičky	25	Kaple sv. Vojtěcha	85
Potřeby města v roce 1903	26	I. dopis	88
Tržiště	26	II. dopis	88
Veřejné osvětlení	27	III. dopis	88
Elektrifikace města	29	Založení Ferdinandova	89
Vodovod	29	Hrabě Arnošt František z Vrtby I. (1712 – 1750)	91
Vodovodní historka	30	Hrabě Arnošt František z Vrtby II. (1750 – 1791)	92
Kašny	32	Adam František z Vrtby (1791 - 1807) poslední z rodu votických Vrtbů	94
Votická náměstí	35	Rod Vratislavů z Mitrovic	94
Komenského náměstí	35	Hrabě Josef František Vratislav z Mitrovic (1807 – 1849)	94
Mariánské sousoší	35	Votická vzpoura	95
Radnice	36	Votice po roce 1848	100
Nejstarší známí purkmistři	38	Votická garda	100
Nejstarší sindikusové (měst. písaři)	38	Protižidovské bouře	100
Památní listina	38	Votice okresním městem	101
Masarykovo náměstí	39	Prusko–rakouská válka	102
Pomník u sokolovny	40	Votice přišly o hejtmanství	102
Osudy sochy TGM a náměstí	40	Železniční dráha	102
Ostatní náměstí	41	Tábor lidu	105
Další významné stavby	42	Votický velkostatek	105
Farní kostel	42	První spolky	106
Věž farního kostela a spory kolem ní	45	První čestní občané	107
Františkánský klášter	48	Na rozhraní 19. a 20. století	108
Klášteří kostel sv. Františka z Assisi	49	Zpronevěra na radnici	108
Starý zámek	51	Demonstrace	109
Nový zámek	52	Sčítání lidu 1900	110
Boží hrob	53	Parní stříkačka	110
Římskokatolická fara	57	Vymetání komínů	110
Hamburk	57	Kníže Lobkovic čestným občanem	112
Husův sbor	58	Volby starosty	112
Dům pečovatelské služby	58	Šíření tuberkulózy	112
Votická kina	59	Před 1. světovou válkou	113
		Vypovězení z obce	113
		Další volby starosty 1908	113
		Václav Penk čestným občanem	113
		Zemřel kníže Lobkovic	113
		Sbírka na chudé děti	113



Zemřel starosta Václav Penk, volba nástupce	114	Nacistická okupace	146
Další a další volby starosty	114	2. světová válka	148
Tábor lidu (1911)	114	Potravinové lístky, šatenky	148
Stalo se v roce 1912	114	Automobily na dřevoplyn	149
První světová válka (1914 – 1918)	115	Zatemnění	149
Zbourání domku	116	První zásah gestapa (1939)	149
Oslavy císaře	116	Odchod faráře Petra Kurce	149
PhDr. Izidor Zahradník čestným občanem	117	Zrušení čestného občanství dr. Benešovi a dr. Hodžovi	150
Co se ještě stalo	118	Kolaboranti	151
Na prahu svobody (1918)	118	Konfident gestapa Jan Kasal	151
Tomáš G. Masaryk se vrací (1918)	119	Pronásledování židů	151
Po roce 1918	119	Árijský původ	151
První svobodné volby (1919)	119	Vynucovaný nacistický pozdrav	152
Dvacátá léta	120	Totální nasazení	152
Mniška	120	Poněmčování	152
Bytová tíseň	121	Kruté zimy 1940 – 1942	152
Návrhy na další železniční tratě	121	Socha T. G. M. odstraněna	152
Nová církev	122	První městský rozhlas	153
Založení Orla (1920)	124	Zimní pomoc německé armádě	153
Sčítání obyvatelstva (1921)	124	Poslední zastupitelstvo	153
Stav obce (1921)	124	Zrušení zastupitelstva	154
Opožděné odstranění rakouského orla (1923)	125	Správní komise města Votic	154
Různé události dvacátých let	125	Doba kolem atentátu na Heydricha	154
Třicátá léta	127	Další zatčení během okupace	155
Rozpočet města (1933)	128	Tajemník Antonín Opička	155
Městská kronika	129	Okresní úřad ve Voticích (1943)	156
Jan Vlček čestným občanem	129	Hloubkoví letci, bombardovací svazy	156
Hřiště SK Votice (1933)	129	Kopání zákopů	157
Rozpočet města	129	Vojenská přísaha	157
Votické výstavní trhy	130	Vojenský soud a poprava (1944)	157
Úřady, ústavy, spolky a družstva v roce 1934	131	Nový předseda správní komise (1944)	158
Průmyslové podniky a živnosti v roce 1934	132	Neuskutečněná hromadná poprava (1945)	158
Další události třicátých let	135	Vlak smrti	158
Slavnost vánočního stromu	137	Zabavení jízdních kol	159
Prezident Beneš čestným občanem	137	Útěk německého obyvatelstva	159
Výstavní trhy	138	Znovu svobodni	160
Olympijská pochodeň	138	Svobodné Votice	160
Základní kámen k pomníku sv. Václava	138	Oznámení čl. samostatnosti v městském rozhlase	160
Motocyklové terénní závody	138	Poslední letecký poplach (9. května 1945)	161
Zemřel T. G. Masaryk	138	Příjezd Rudé armády (10. května 1945)	161
Odhalení pomníku sv. Václava	138	Vojenské posádky ve městě	161
Stav obce	141	Zajatci	161
Zřízení plynové komory	141	Návrat z koncentračních táborů	161
Návštěva kardinála dr. Karla Kašpara	141	Prezident Beneš opět čestným občanem	162
Kočovné rodiny	141	Opět bez okresu	162
Ministerský předseda PhDr. Milan Hodža čestným občanem	142	Postihy kolaborantů	162
Kronika města Votic	142	Vražda K. Bauchnera	162
Péče o chudé	142	Pohřeb pana Cikána	163
Volby do městského zastupitelstva 1938	142	Svatováclavská slavnost	163
Volby starosty, náměstků a rady	142	Pamětní desky	163
Všesokolský slet (1938)	143	Arcibiskup Beran ve Voticích	163
Řízená křižovatka?	143	Volby 1946	163
Rozpočet města na rok 1938	144	Po únoru 1948	165
Výstavní trhy 1938	144	Poslední cesty prezidenta Beneše Voticemi	165
Zásobení rodin pro případ války	144	Zbourání synagogy	165
Mnichov	145	Začátek kádrování	166
Místo hor votické kopce	145	Zrušení votického muzea (1948)	166
Stavba obecního domu	146		



Volby 1948	166	Votická židovská škola	241
Rekonstruovaný místní národní výbor	167	Spolky	242
Obsazování funkcí	167	<b>Tělovýchova a sport</b>	244
Votický okres	167	Kopaná	257
Komunální podnik	167	Fotbalové perličky	261
Likvidace soukromých zemědělců	167	Hokej	262
Padesátá léta	168	Tenis	264
Inscenovaný proces se zemědělci	168	<b>Pověsti a báje</b>	
Rozvoj Votic	169	Ohlašování smrti v hraběcí rodině	265
Průmyslové závody	170	Tajemný varhaník	265
Šedesátá léta	172	Zázračný klášterní obraz	265
Sovětská okupace	172	Zázračné uzdravení	265
Sedmdesátá léta	174	Chromý opět chodil	266
Slučování obcí	174	Záchrana tonoucího	266
Městská knihovna	177	Další pověsti o obraze	266
Osmdesátá léta	179	Zámecké sklepy	266
Sčítání obyvatel, domů a bytů	179	O Řezníčkově studni	267
<b>Současnost Votic</b>		O přadleně	267
Listopad 1989	184	Lakomý zvoník	268
Devadesátá léta	186	Pověsti o šibenici na Polském vrchu	269
Volby 1999 do nejvyšších orgánů	186	Prokletí Votic	269
Volby do městského zastupitelstva	186	Důkaz nevin	269
Plynofikace	193	Další pověsti o šibenici	269
<b>Školství</b>	196	Podivné zjevy na Polském vrchu	269
Ostatní votické školy	209	Hejkal	269
Školní stravování	210	O kapliče na Větrově	270
<b>3 x p – pošta, právo, peníze</b>		Vodník na Pilaři	270
Pošta	212	Kamenný kříž u Střelítova	271
Poštovní historky	213	Tajemství zámeckého sklepení	271
Císař a poštmistrová	213	<b>Bejvávalo, bejvávalo</b>	
Císař Josef II. a postilion	213	Bývaly Votice ...	273
Ruský car Mikuláš I.	214	Zima a Vánoce	273
Ruský princ na votické poště	214	Jaro a Velikonoce	276
<b>Soudy</b>		Bývaly i průvody	278
Ze starého soudnictví	215	Maškarní průvody	279
<b>Peněžní ústavy</b>		Jarmarky	280
První občanská záložna ve Voticích	216	Votické korzo	281
Okresní hospodářská záložna ve Voticích	217	Votická kultura	281
Spořitelna města Votic	218	Votický orloj	282
<b>Výroba, která již patří k votické minulosti</b>		Příhody policajta Kladivy	282
Pálení vápna	220	Šatlava a vězení	283
Cihelny	221	Svatovojtěžská limonáda a Škramlíkovo letadlo	284
Cementárny	221	„Svatá rodina“	285
Továrničky	221	Frantik Budil	286
Cechy	223	Fanyinka a „Madam“	287
<b>Spolky, aneb, když promluvíly múzy</b>		Márinka z Vápenek	288
Pěvecko–ochotnická jednota Kašpar Kaplíř ze Sulevic	224	Líza Nigrýnová a okurky	289
Spolek votických studujících	231	Automobily a válka	290
Divadelní ochotnický spolek	233	Zpívalo se ve Voticích	290
<b>Sbor dobrovolných hasičů</b>	235	Pochod Votičáků	291
<b>Votická židovská obec</b>	237	Švestková alej	291
		<b>Dodatky</b>	
		Votické památky	292
		Historická data Votic	292
		Čelní představitelé města	293



Votičtí starostové (1851 – 1942)	293	Budenín	295
Předsedové správní komise (1942 – 1945)	293	Hostišov	295
Předsedové městského národního výboru (1970 – 1990)	293	Mysletice	296
Starostové města (od r. 1990)	293	Větrov a Ohrada	296
Čestní občané města	293	Lysá	296
Významné osobnosti		Nazdice	296
Josef Horymír Čapek	293	Střelítov	296
Karel Erban	293	Srbice	296
Karel Faltys	294	Martinice	297
Čeněk Habart	294	Nezdice	297
Arnošt Kopfstein	294	Kaliště	297
Jindřich Kopfstein	294	Osada Amerika	297
Ota Kopfstein	294	Arnoštovice	297
Luděk Novák	294	Jestřebice	297
Vladimír Raffel	294	Kouty	297
Zdeněk Šavrda	294	Jankov	298
Antonín Švimberský	294	Odlochovice	298
Otomar Völker	294	Ratměřice	298
Růst města	295	Olbramovice	298
Okolní osady		Smilkov	298
Beztahov	295	Doslov	298
Bučovice	295	Prameny a literatura	299





# Obsah

<b>Slovo starosty</b>	<b>3</b>	<b>Votické ulice</b>	<b>59</b>
<b>Předmluva</b>	<b>5</b>	Seznam názvů ulic	59
<b>Všeobecně o Voticích</b>	<b>7</b>	Po 2. svět. válce přibyly ulice	60
Poloha Votic	9	Různé návrhy na přejmenování ulic a náměstí	60
Potoky	11	Úpravy ulic	61
Potok Bystrý		Turistické stezky	61
Rybníky	12	<b>Dějiny Votic</b>	
Mlýny a pily	13	Rod Otických z Otic	62
Spojení se světem – stezky, cesty, silnice, železnice, telegraf a telefon	16	Votice v době husitské až do roku 1545	63
Votické mýto	17	Zbojník rytíř Jiří Kopidlanský	63
Silniční obchvat Votic	17	Burjan z Otic	64
Autobusová doprava	18	Rod Skuhrovských ze Skuhrova	67
Telegraf	18	Rod Šternberků	68
Telefon	18	Rod Kaplířů ze Sulevic	70
<b>Vznik města</b>		Votice za třicetileté války	73
Výpis z Jakubičkovy kroniky	19	Rod pánů z Vrtby (1622 – 1807)	73
Výpis z Habartovy kroniky	20	Sezima z Vrtby (1622 – 1648)	73
<b>Popis města</b>		Ferdinand František z Vrtby (1657 – 1712)	80
Městský znak	25	Založení Karlova	82
Popis města dle Jakubičky	25	Kaple sv. Vojtěcha	85
Potřeby města v roce 1903	26	I. dopis	88
Tržiště	26	II. dopis	88
Veřejné osvětlení	27	III. dopis	88
Elektrifikace města	29	Založení Ferdinandova	89
Vodovod	29	Hrabě Arnošt František z Vrtby I. (1712 – 1750)	91
Vodovodní historka	30	Hrabě Arnošt František z Vrtby II. (1750 – 1791)	92
Kašny	32	Adam František z Vrtby (1791 - 1807) poslední z rodu votických Vrtbů	94
Votická náměstí	35	Rod Vratislavů z Mitrovic	94
Komenského náměstí	35	Hrabě Josef František Vratislav z Mitrovic (1807 – 1849)	94
Mariánské sousoší	35	Votická vzpoura	95
Radnice	36	Votice po roce 1848	100
Nejstarší známí purkmistři	38	Votická garda	100
Nejstarší sindikusové (měst. písaři)	38	Protižidovské bouře	100
Památní listina	38	Votice okresním městem	101
Masarykovo náměstí	39	Prusko–rakouská válka	102
Pomník u sokolovny	40	Votice přišly o hejtmanství	102
Osudy sochy TGM a náměstí	40	Železniční dráha	102
Ostatní náměstí	41	Tábor lidu	105
Další významné stavby	42	Votický velkostatek	105
Farní kostel	42	První spolky	106
Věž farního kostela a spory kolem ní	45	První čestní občané	107
Františkánský klášter	48	Na rozhraní 19. a 20. století	108
Klášterní kostel sv. Františka z Assisi	49	Zpronevěra na radnici	108
Starý zámek	51	Demonstrace	109
Nový zámek	52	Sčítání lidu 1900	110
Boží hrob	53	Parní stříkačka	110
Římskokatolická fara	57	Vymetání komínů	110
Hamburk	57	Kníže Lobkovic čestným občanem	112
Husův sbor	58	Volby starosty	112
Dům pečovatelské služby	58	Šíření tuberkulózy	112
Votická kina	59	Před 1. světovou válkou	113
		Vypovězení z obce	113
		Další volby starosty 1908	113
		Václav Penk čestným občanem	113
		Zemřel kníže Lobkovic	113
		Sbírka na chudé děti	113



Zemřel starosta Václav Penk, volba nástupce	114	Nacistická okupace	146
Další a další volby starosty	114	2. světová válka	148
Tábor lidu (1911)	114	Potravinové lístky, šatenky	148
Stalo se v roce 1912	114	Automobily na dřevoplyn	149
První světová válka (1914 – 1918)	115	Zatemnění	149
Zbourání domku	116	První zásah gestapa (1939)	149
Oslavy císaře	116	Odchod faráře Petra Kurce	149
PhDr. Izidor Zahradník čestným občanem	117	Zrušení čestného občanství dr. Benešovi a dr. Hodžovi	150
Co se ještě stalo	118	Kolaboranti	151
Na prahu svobody (1918)	118	Konfident gestapa Jan Kasal	151
Tomáš G. Masaryk se vrací (1918)	119	Pronásledování židů	151
Po roce 1918	119	Árijský původ	151
První svobodné volby (1919)	119	Vynucovaný nacistický pozdrav	152
Dvacátá léta	120	Totální nasazení	152
Mniška	120	Poněmčování	152
Bytová tíseň	121	Kruté zimy 1940 – 1942	152
Návrhy na další železniční tratě	121	Socha T. G. M. odstraněna	152
Nová církev	122	První městský rozhlas	153
Založení Orla (1920)	124	Zimní pomoc německé armádě	153
Sčítání obyvatelstva (1921)	124	Poslední zastupitelstvo	153
Stav obce (1921)	124	Zrušení zastupitelstva	154
Opožděné odstranění rakouského orla (1923)	125	Správní komise města Votic	154
Různé události dvacátých let	125	Doba kolem atentátu na Heydricha	154
Třicátá léta	127	Další zatčení během okupace	155
Rozpočet města (1933)	128	Tajemník Antonín Opička	155
Městská kronika	129	Okresní úřad ve Voticích (1943)	156
Jan Vlček čestným občanem	129	Hloubkoví letci, bombardovací svazy	156
Hřiště SK Votice (1933)	129	Kopání zákopů	157
Rozpočet města	129	Vojenská přísaha	157
Votické výstavní trhy	130	Vojenský soud a poprava (1944)	157
Úřady, ústavy, spolky a družstva v roce 1934	131	Nový předseda správní komise (1944)	158
Průmyslové podniky a živnosti v roce 1934	132	Neuskutečněná hromadná poprava (1945)	158
Další události třicátých let	135	Vlak smrti	158
Slavnost vánočního stromu	137	Zabavení jízdních kol	159
Prezident Beneš čestným občanem	137	Útěk německého obyvatelstva	159
Výstavní trhy	138	Znovu svobodni	160
Olympijská pochodeň	138	Svobodné Votice	160
Základní kámen k pomníku sv. Václava	138	Oznámení čl. samostatnosti v městském rozhlase	160
Motocyklové terénní závody	138	Poslední letecký poplach (9. května 1945)	161
Zemřel T. G. Masaryk	138	Příjezd Rudé armády (10. května 1945)	161
Odhalení pomníku sv. Václava	138	Vojenské posádky ve městě	161
Stav obce	141	Zajatci	161
Zřízení plynové komory	141	Návrat z koncentračních táborů	161
Návštěva kardinála dr. Karla Kašpara	141	Prezident Beneš opět čestným občanem	162
Kočovné rodiny	141	Opět bez okresu	162
Ministerský předseda PhDr. Milan Hodža čestným občanem	142	Postihy kolaborantů	162
Kronika města Votic	142	Vražda K. Bauchnera	162
Péče o chudé	142	Pohřeb pana Cikána	163
Volby do městského zastupitelstva 1938	142	Svatováclavská slavnost	163
Volby starosty, náměstků a rady	142	Pamětní desky	163
Všesokolský slet (1938)	143	Arcibiskup Beran ve Voticích	163
Řízená křižovatka?	143	Volby 1946	163
Rozpočet města na rok 1938	144	Po únoru 1948	165
Výstavní trhy 1938	144	Poslední cesty prezidenta Beneše Voticemi	165
Zásobení rodin pro případ války	144	Zbourání synagogy	165
Mnichov	145	Začátek kádrování	166
Místo hor votické kopce	145	Zrušení votického muzea (1948)	166
Stavba obecního domu	146		



Volby 1948	166	Votická židovská škola	241
Rekonstruovaný místní národní výbor	167	Spolky	242
Obsazování funkcí	167	<b>Tělovýchova a sport</b>	244
Votický okres	167	Kopaná	257
Komunální podnik	167	Fotbalové perličky	261
Likvidace soukromých zemědělců	167	Hokej	262
Padesátá léta	168	Tenis	264
Inscenovaný proces se zemědělci	168	<b>Pověsti a báje</b>	
Rozvoj Votic	169	Ohlašování smrti v hraběcí rodině	265
Průmyslové závody	170	Tajemný varhaník	265
Šedesátá léta	172	Zázračný klášterní obraz	265
Sovětská okupace	172	Zázračné uzdravení	265
Sedmdesátá léta	174	Chromý opět chodil	266
Slučování obcí	174	Záchrana tonoucího	266
Městská knihovna	177	Další pověsti o obraze	266
Osmdesátá léta	179	Zámecké sklepy	266
Sčítání obyvatel, domů a bytů	179	O Řezníčkově studni	267
<b>Současnost Votic</b>		O přadleně	267
Listopad 1989	184	Lakomý zvoník	268
Devadesátá léta	186	Pověsti o šibenici na Polském vrchu	269
Volby 1999 do nejvyšších orgánů	186	Prokletí Votic	269
Volby do městského zastupitelstva	186	Důkaz nevin	269
Plynofikace	193	Další pověsti o šibenici	269
<b>Školství</b>	196	Podivné zjevy na Polském vrchu	269
Ostatní votické školy	209	Hejkal	269
Školní stravování	210	O kapliče na Větrově	270
<b>3 x p – pošta, právo, peníze</b>		Vodník na Pilaři	270
Pošta	212	Kamenný kříž u Střelítova	271
Poštovní historky	213	Tajemství zámeckého sklepení	271
Císař a poštmistrová	213	<b>Bejvávalo, bejvávalo</b>	
Císař Josef II. a postilion	213	Bývaly Votice ...	273
Ruský car Mikuláš I.	214	Zima a Vánoce	273
Ruský princ na votické poště	214	Jaro a Velikonoce	276
<b>Soudy</b>		Bývaly i průvody	278
Ze starého soudnictví	215	Maškarní průvody	279
<b>Peněžní ústavy</b>		Jarmarky	280
První občanská záložna ve Voticích	216	Votické korzo	281
Okresní hospodářská záložna ve Voticích	217	Votická kultura	281
Spořitelna města Votic	218	Votický orloj	282
<b>Výroba, která již patří k votické minulosti</b>		Příhody policajta Kladivy	282
Pálení vápna	220	Šatlava a vězení	283
Cihelny	221	Svatovojtěžská limonáda a Škramlíkovo letadlo	284
Cementárny	221	„Svatá rodina“	285
Továrničky	221	Frantik Budil	286
Cechy	223	Fanyinka a „Madam“	287
<b>Spolky, aneb, když promluvíly múzy</b>		Márinka z Vápenek	288
Pěvecko–ochotnická jednota Kašpar Kaplíř ze Sulevic	224	Líza Nigrýnová a okurky	289
Spolek votických studujících	231	Automobily a válka	290
Divadelní ochotnický spolek	233	Zpívalo se ve Voticích	290
<b>Sbor dobrovolných hasičů</b>	235	Pochod Votičáků	291
<b>Votická židovská obec</b>	237	Švestková alej	291
		<b>Dodatky</b>	
		Votické památky	292
		Historická data Votic	292
		Čelní představitelé města	293



Votičtí starostové (1851 – 1942)	293	Budenín	295
Předsedové správní komise (1942 – 1945)	293	Hostišov	295
Předsedové městského národního výboru (1970 – 1990)	293	Mysletice	296
Starostové města (od r. 1990)	293	Větrov a Ohrada	296
Čestní občané města	293	Lysá	296
Významné osobnosti		Nazdice	296
Josef Horymír Čapek	293	Střelítov	296
Karel Erban	293	Srbice	296
Karel Faltys	294	Martinice	297
Čeněk Habart	294	Nezdice	297
Arnošt Kopfstein	294	Kaliště	297
Jindřich Kopfstein	294	Osada Amerika	297
Ota Kopfstein	294	Arnoštovice	297
Luděk Novák	294	Jestřebice	297
Vladimír Raffel	294	Kouty	297
Zdeněk Šavřda	294	Jankov	298
Antonín Švimberský	294	Odlochovice	298
Otomar Völker	294	Ratměřice	298
Růst města	295	Olbramovice	298
Okolní osady		Smilkov	298
Beztahov	295	Doslov	298
Bučovice	295	Prameny a literatura	299

